

Monitoring openbare ruimte, mei en september 2013

Met een samenvattende vergelijking van de waardering
door de bewoners

Januari 2014

Uitgave : Team Kennis en Verkenning
Naam : M. Nuus en S. klein Goldewijk
Telefoonnummer : 3401 / 3892
Mail : mg.nuus@deventer.nl / s.klein.goldewijk@deventer.nl

Samenvatting

De gemeente Deventer maakt twee keer per jaar in mei en september de balans op over de status en het onderhoud van de openbare ruimte door middel van een schouw. Verspreid over de gemeente wordt aan de hand van een aantal vaste meetpunten de technische staat van het onderhoud van de openbare ruimte in kaart gebracht. De staat wordt ook in kaart gebracht voor de groenvoorzieningen, de verharding, de verlichting, de bewegwijzering en het straatmeubilair in de openbare ruimte. Per onderdeel worden de resultaten vertaald naar de kwalificatie sober, basis of hoog. De verkregen inzichten worden gebruikt voor het opstellen van de onderhoud- en inrichtingsplannen voor de komende jaren. Het vormt ook de basis voor de afspraken met de externe uitvoerende partijen over de kwaliteit van het beheer van de openbare ruimte.

In deze rapportage vindt u de resultaten van de twee uitgevoerde schouwen in 2013. Naast dit technische inzicht wil de gemeente ook zicht hebben op hoe de inwoners van Deventer de openbare ruimte waarderen. Daarom voert de gemeente elke twee jaar een burgerpeiling uit naar de kwaliteit van de openbare ruimte.¹ De resultaten van de schouw worden hiermee vergeleken.

Openbare ruimte: schoon

De gemiddelde kwalificatie van de zeven onderdelen van de openbare ruimte is zowel in mei als september 'basis'. Natuurlijk en/of fijn zwerfvuil scoort bij beide schouwen echter 'sober'. Verder valt op dat het niveau van ongewenste kruiden op verharding tussen mei en september gedaald van 'basis' naar 'sober'.

De uitkomsten van de schouw wijken bij vier van de zeven onderdelen af van de waardering door de bewoners. De bewoners oordelen aanzienlijk negatiever over de hoeveelheid hondenpoep. Daarnaast zien we dat bewoners kritischer zijn over de hoeveelheid ongewenste kruiden in cultureelrijke beplanting, grof zwerfvuil en graffiti.

Groen: heel

Het gemiddelde kwalificatieniveau van de vijf groenonderdelen is 'basis'. Uitzonderingen vormen het natuurlijke gras dat bij beide schouwen 'hoog' scoort en de cultureelrijke beplanting die bij beide schouwen 'basis' scoort. Tussen beide metingen zijn twee verschuivingen te zien. Het onderdeel bomen is van 'hoog' naar 'basis' gegaan en het onderdeel cultureelrijke gras van 'sober' naar 'basis'.

Tussen de burgerpeiling en de schouw zit weinig verschil als het gaat om de beplanting en het cultureelrijke gras, maar bewoners blijken kritischer te zijn als het gaat om de beoordeling van de bomen, het natuurlijke gras en de cultureelrijke beplanting.

Verharding: heel

Bij beide schouwen is het niveau voor de drie onderdelen van verharding 'basis'. Bewoners zijn het hier mee eens als het de onderdelen onverhard/ halfverhard en asfalt betreft, maar niet als het de bestrating betreft. De bewoners zijn daar namelijk kritischer over.

¹ Publicatie: Gemeente Deventer, team Kennis en Verkenning (2014) *Waardering openbare ruimte najaar 2009, 2011 en 2013. Een analyse van de gemiddelde waardering op onderdelen van beheer.*

Verlichting: heel

De kwalificatie voor verlichting komt uit op 'hoog'. De bewoners zijn eveneens erg positief over het onderhoud van de verlichting.

Bewegwijzering: heel

Het niveau van de bewegwijzering kan worden gekwalificeerd als 'hoog'. Ook bewoners zijn positief en geven niet vaak aan dat deze borden scheef staan.

Straatmeubilair: heel

Afrasteringen, containers, glasbakken en dergelijke krijgen bij beide schouwen de kwalificatie 'basis'. Dit geldt ook voor het straatmeubilair. Afval- en poepbakken krijgen bij beiden schouwen de kwalificatie 'hoog'. Bewoners beoordelen al deze onderdelen iets minder positief.

Inhoud

Inleiding	5
1 De beoordeling op de onderdelen	8
1.1 Openbare ruimte: schoon	8
1.2 Groen: heel	10
1.3 Verharding: heel	12
1.4 Verlichting: heel	13
1.5 Bewegwijzering: heel	14
1.6 Straatmeubilair: heel	15

Inleiding

De gemeente Deventer maakt twee keer jaar in mei en september de balans op over de status en het onderhoud van de openbare ruimte door middel van een schouw. Verspreid over de gemeente wordt aan de hand van een aantal vaste meetpunten de technische staat van het onderhoud van de openbare ruimte in kaart gebracht. De staat wordt ook in kaart gebracht voor de groenvoorzieningen, de verharding, de verlichting, de bewegwijzering en het straatmeubilair in de openbare ruimte. De verkregen inzichten worden gebruikt voor het opstellen van de onderhoud- en inrichtingsplannen voor de komende jaren. Het vormt ook de basis voor de afspraken met de externe uitvoerende partijen over de kwaliteit van het onderhoud en het beheer van de openbare ruimte.

Verspreid over de gemeente zijn 223 meetpunten vastgelegd. Per meetpunt beoordelen vakspecialisten van de gemeente de status van 20 onderdelen, te weten:

Openbare ruimte: beoordeling op 'schoon'

- Grof zwerfvuil
- Natuurlijk en/of fijn zwerfvuil
- Ongewenste kruiden op verharding
- Ongewenste kruiden in culturele beplanting
- Drijfvuil/ zichtbaar vuil
- Graffiti/ wildplakken/ leuzen
- Hondenpoep

Groen: beoordeling op 'heel'

- Bomen
- Gras
- Gras natuur
- Beplanting
- Beplanting natuur

Verharding: beoordeling op 'heel'

- Onverhard en halfverhard
- Elementen (bestrating)
- Asphalt

Verlichting: beoordeling op 'heel'

- Verlichting

Bewegwijzering: beoordeling op 'heel'

- Bewegwijzering

Straatmeubilair: beoordeling op 'heel'

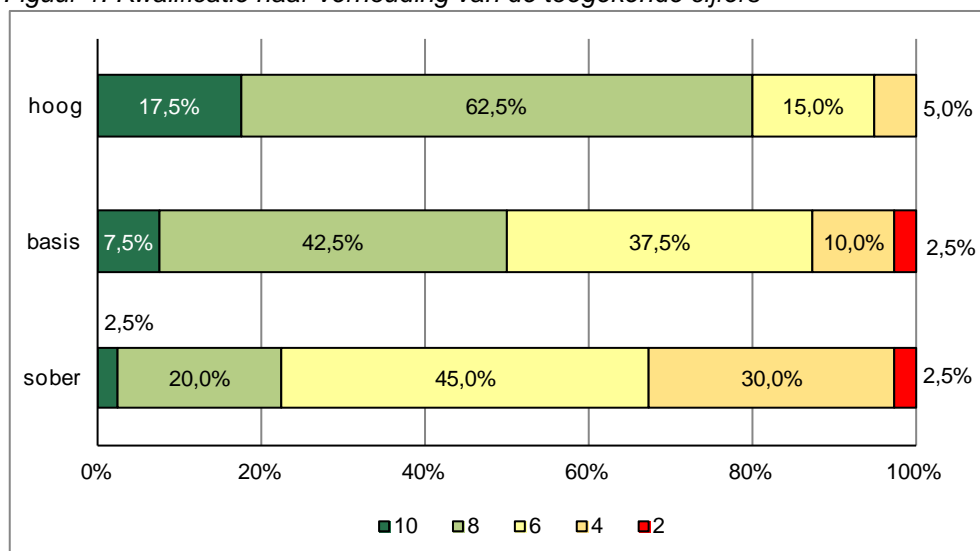
- Afval en poepbakken
- Afrasteringen, containers, glasbakken e.d.
- Straatmeubilair in groen, wegen, afval en reiniging

Ieder onderdeel krijgt een cijfer dat staat voor een bepaald kwaliteitsniveau:

- 2: Lager dan sober
- 4: Sober
- 6: Basis
- 8: Hoog
- 10: Hoger dan hoog

Bij de interpretatie van de verschillende onderdelen worden uiteindelijk drie maatstaven gehanteerd: sober, basis en hoog. Uit figuur 1 kan worden afgelezen welke scores daar bij horen. Zo krijgt een onderdeel de kwalificatie 'hoog' als in 17,5% van de meetpunten een 10, in 62,5% van de meetpunten een 8, in 15% van de meetpunten een 6, in 5,0% van de meetpunten een 4 en géén 2 wordt gescoord.

Figuur 1: Kwalificatie naar verhouding van de toegekende cijfers

Omdat een onderdeel nooit exact aan de norm voldoet, werken we met marges die staan aangegeven in de volgende tabel.

Tabel 1: Kwalificaties met bijbehorende grenzen

Kwalificatie	8 + 10	2 + 4
sober met negatieve afwijking	22,5% t/m 49,9%	> 32,5%
sober	22,5% t/m 49,9%	≤ 32,5%
basis met negatieve afwijking	50,0% t/m 79,9%	> 12,5%
basis	50,0% t/m 79,9%	≤ 12,5%
hoog met negatieve afwijking	≥ 80%	> 5,0%
hoog	≥ 80%	≤ 5,0%

De norm die hoort bij het percentage voor 8 en 10 gezamenlijk vormt de ondergrens om aan een kwalificatie te kunnen voldoen. Wordt de norm voor 2 + 4 overschreden en de norm voor 8 + 10 niet, dan voldoet het nog wel aan de kwalificatie, maar krijgt de desbetreffende kwalificatie de toevoeging 'met negatieve afwijking'. Een onderdeel krijgt dus de kwalificatie sober als het

percentage voor 8 + 10 tussen de 22,5% en 49,9% ligt en het percentage voor 2 + 4 gelijk of lager dan 32,5% is. Is het percentage voor 2 + 4 echter hoger dan 32,5%, dan krijgt het onderdeel de kwalificatie sober met negatieve afwijking.

Het uitgangspunt voor het onderhoudsniveau is dat op alle onderdelen in alle gebieden ten minste 'sober' en in het Centrum, de Binnenstad (exclusief het Centrum) en in de Vijfhoek ten minste 'basis' wordt gescoord.

Na het schouwen van de 223 meetpunten wordt de verzamelde informatie opgeslagen in een centrale database. Jaarlijks wordt er tweemaal in dezelfde periode geschouwd, namelijk in de maanden mei en september.

In deze rapportage behandelen we de resultaten op de verschillende onderdelen van de gemeente Deventer. Zowel de schouw van mei als september wordt behandeld. Naast dit technische inzicht wil de gemeente ook zicht hebben op hoe de inwoners van Deventer de openbare ruimte waarderen. Daarom voeren we ook om het jaar een burgerpeiling uit waarin we burgers hebben gevraagd naar hun oordeel over de kwaliteit van de openbare ruimte.² Op een vijfpuntschaal kunnen respondenten aangeven in welke mate bijvoorbeeld onkruid voorkomt of hoe goed of slecht het gras onderhouden is. De vijfpuntschaal van de burgerpeiling vergelijken we met de vijf kwaliteitsscores van de schouw. Aangezien de burgerpeiling op hetzelfde moment wordt uitgevoerd als de schouw van september, wordt de schouw van mei buiten beschouwing gelaten bij de vergelijking.

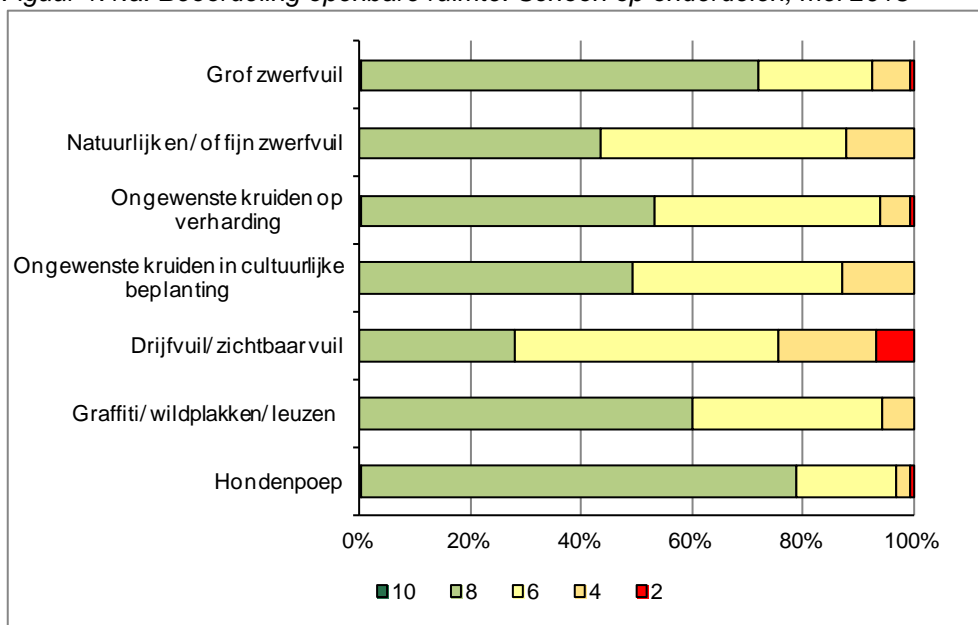
² Gemeente Deventer, team Kennis en Verkenning (2014) *Waardering openbare ruimte najaar 2009, 2011 en 2013. Een analyse van de gemiddelde waardering op onderdelen van beheer.*

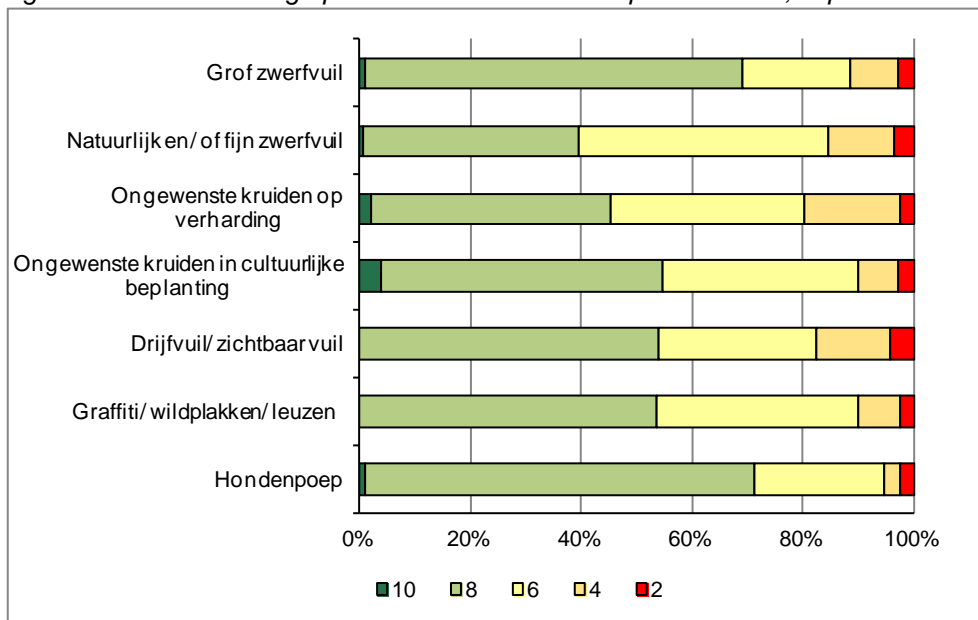
1 De beoordeling op de onderdelen

1.1 Openbare ruimte: schoon

Figuur 1.1.a: Beoordeling openbare ruimte: Schoon op onderdelen, mei 2013

Figuur 1.1.b: Beoordeling openbare ruimte: Schoon op onderdelen, september 2013

Bij beide schouwen worden de onderdelen grof zwerfvuil en hondenpoep het meest positief beoordeeld. In het algemeen zijn de scores 2 en 4 niet vaak toegekend. Uitzondering vormt het drijfvuil/ zichtbaar vuil waar in mei bij 24% van de meetpunten een 2 of 4 werd gescoord. Dit percentage is bij de schouw in september weer gedaald naar 18%. Verder valt op dat het

onderdeel ongewenste kruiden op verharding in september minder positief is uitgevallen. Twintig procent van de meetpunten scoorde toen een 2 of 4.

Tabel 1.1: Kwalificatie openbare ruimte: Schoon op onderdelen, mei en september 2013

Schoon op onderdelen	Mei 2013	September 2013
Grof zwerfvuil	basis	basis
Natuurlijk en/ of fijn zwerfvuil	sober	sober
Ongewenste kruiden op verharding	basis	sober
Ongewenste kruiden in culturele beplanting	sober	basis
Drijfvuil/ zichtbaar vuil	sober	basis met negatieve afwijking
Graffiti/ wildplakken/ leuzen	basis	basis
Hondenpoep	basis	basis

Als we de uitkomsten vertalen naar de algemene maatstaf (zie de inleiding) dan ligt het gemiddelde kwaliteitsniveau zowel in mei als september op 'basis', al scoort september 2013 iets beter.

- Het niveau voor natuurlijk en/of fijn zwerfvuil is bij beide schouwen 'sober'.
- Het niveau van ongewenste kruiden op verharding is gedaald van 'basis' naar 'sober'.
- De overige onderdelen zijn gestegen naar of gelijk gebleven op het niveau 'basis'.

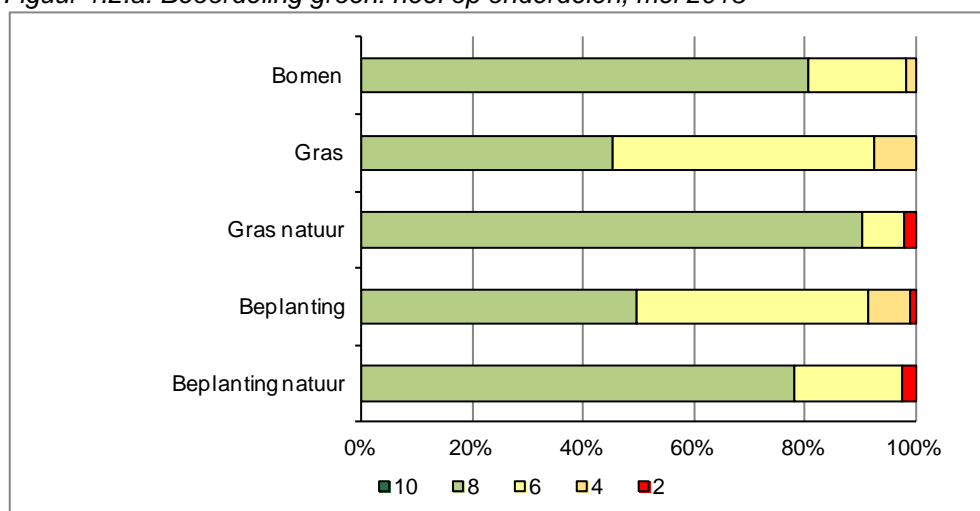
De uitkomsten van de schouw van september wijken bij vier van de zeven onderdelen af van de waardering door de bewoners. Hiervoor vergelijken we de kwalificaties 'lager dan sober (score 2)' en 'sober (score 4)' van de schouw met de antwoordcategorieën 'komt veel voor' en 'komt heel veel voor' van de burgerpeiling.

Als eerste valt op dat bewoners in vergelijking met de schouw aanzienlijk negatiever oordelen over de hoeveelheid hondenpoep. Van de bewoners vindt 41% dat hondenpoep (heel) veel voorkomt, terwijl bij de schouw 5% van de meetpunten (lager dan) sober scoort op hondenpoep. Daarnaast zien we verschillen bij ongewenste kruiden in culturele beplanting, grof zwerfvuil en graffiti. Ook hier zijn de bewoners kritischer. Bij deze drie onderdelen geeft respectievelijk 32%, 21% en 24% van de bewoners aan het (heel) veel voorkomt, terwijl bij de schouw telkens 10% van de meetpunten op deze drie onderdelen (lager dan) sober scoort. Bij de overige onderdelen natuurlijk en/ of fijn zwerfvuil, ongewenste kruiden op verharding en drijfvuil/ zichtbaar vuil zijn de verschillen tussen de bewonerspeiling en de schouw minimaal.

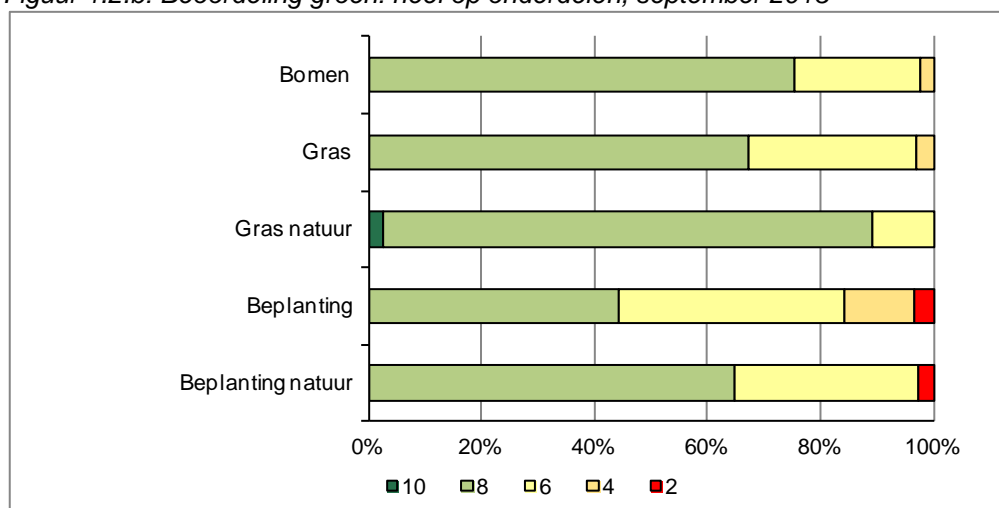

1.2 Groen: heel

Figuur 1.2.a: Beoordeling groen: heel op onderdelen, mei 2013

Figuur 1.2.b: Beoordeling groen: heel op onderdelen, september 2013

De status van het natuurlijke gras is bij beide schouwen het positiefst beoordeeld. Het onderdeel beplanting scoort het minst positief. Zo scoort 16% van de meetpunten in september een 2 of 4.

Tabel 1.2: Kwalificatie groen: heel op onderdelen, mei en september 2013

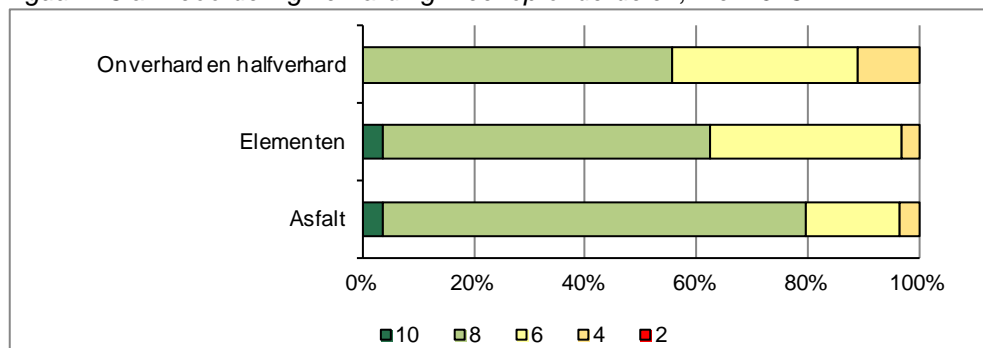
Heel op onderdelen	Mei 2013	September 2013
Bomen	hoog	basis
Gras	sober	basis
Gras natuur	hoog	hoog
Beplanting	sober	sober
Beplanting natuur	basis	basis

Het gemiddelde kwalificatieniveau is 'basis'. Uitzonderingen vormen het natuurlijke gras dat bij beide schouwen 'hoog' scoort en de beplanting die bij beide schouwen 'basis' scoort. Tussen beide metingen zijn twee verschuivingen te zien. Het onderdeel bomen is van 'hoog' naar 'basis' gegaan en bij het onderdeel gras heeft er een verbetering plaatsgevonden van 'sober' naar 'basis'.

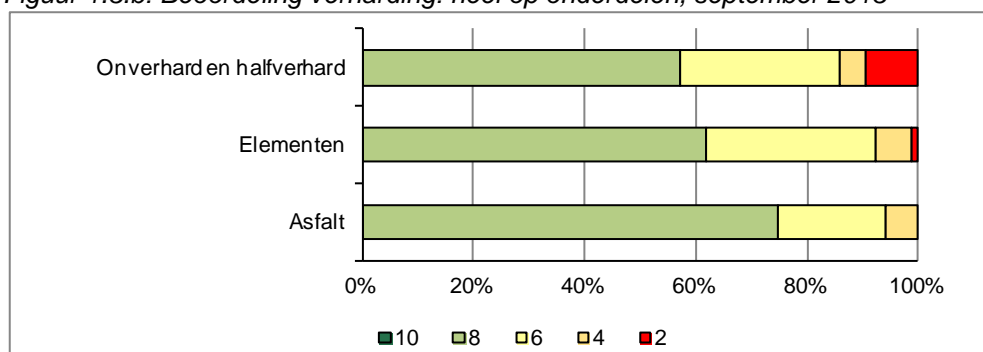
Als we de resultaten van de schouw vergelijken met de burgerpeiling, blijkt dat de resultaten voor de beplanting en het gras behoorlijk overeenkomen. Bij de overige drie onderdelen lopen de resultaten meer uiteen. Ten aanzien van de bomen en het natuurlijk gras zijn de bewoners iets kritischer. Rond de 15% is van mening dat de onderhoudstoestand hiervan (zeer) slecht is terwijl de scores 2 en 4 van de schouw nog geen 5% bedragen. Over de onderhoudstoestand van de natuurlijke beplanting lopen de meningen meer uiteen: 22% van de bewoners geeft aan dat deze (zeer) slecht is. Bij de schouw bedraagt het percentage (lager) dan sober op dit onderdeel 3%.

1.3 Verharding: heel

Figuur 1.3.a: Beoordeling verharding: heel op onderdelen, mei 2013

Figuur 1.3.b: Beoordeling verharding: heel op onderdelen, september 2013

De twee bovenstaande figuren laten zien dat de verharding in het algemeen positief wordt beoordeeld, al heeft er een lichte verslechtering plaatsgevonden tussen mei en september. Het onderdeel onverhard en halfverhard scoort in september het vaakst een 2 of 4 (14%).

Tabel 1.3: Kwalificatie verharding: heel op onderdelen, mei en september 2013

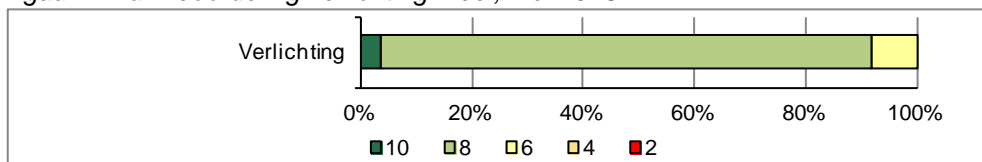
Heel op onderdelen	Mei 2013	September 2013
Onverhard en halfverhard	basis	basis met negatieve afwijking
Elementen	basis	basis
Asfalt	basis	basis

De beoordelingen tussen mei en september vertonen niet veel afwijkingen. De negatievere beoordelingen van september hebben niet geleid tot een lager kwalificatieniveau.

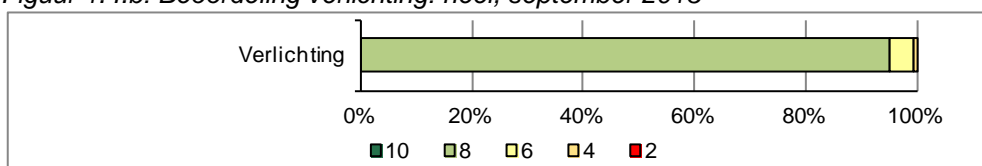
Het beeld voor de onderdelen onverhard en halfverhard en asfalt komt ongeveer overeen met de waardering door de bewoners. De bewoners zijn alleen negatiever over de elementen. Bij dit onderdeel geeft een derde aan de onderhoudstoestand van de bestrate voetpaden, fietspaden en wegen (zeer) slecht te vinden.

1.4 Verlichting: heel

Figuur 1.4.a: Beoordeling verlichting: heel, mei 2013

Figuur 1.4.b: Beoordeling verlichting: heel, september 2013

Uit de figuren 1.4.a en 1.4.b blijkt dat bij beide schouwen de verlichting bij meer dan 90% van de meetpunten een 8 of 10 scoort. De verlichting heeft daarom het hoogste kwaliteitsniveau (tabel 1.4).

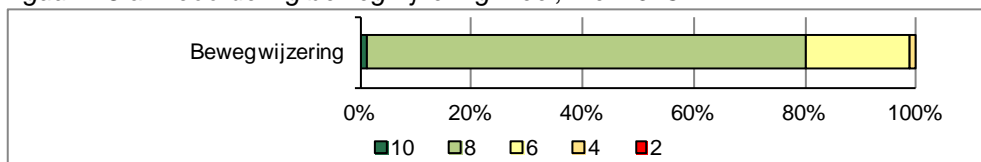
Tabel 1.4: Kwalificatie verlichting: heel, mei en september 2013

Heel	Mei 2013	September 2013
Verlichting	hoog	hoog

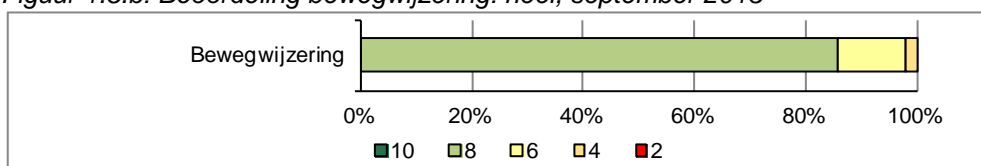
Het positieve beeld zien we ook terug bij de waardering door de bewoners. Vijf procent van de bewoners geeft aan dat (heel) veel verlichting niet brandt, dat de lantaarnpaal scheef staat of dat een klep ontbreekt.

1.5 Bewegwijzering: heel

Figuur 1.5.a: Beoordeling bewegwijzering: heel, mei 2013

Figuur 1.5.b: Beoordeling bewegwijzering: heel, september 2013

Uit de twee bovenstaande figuren blijkt dat de bewegwijzering bij 80% of meer van de meetpunten een 8 of 10 scoort en bij 2% of minder van de meetpunten een 4. Een 2 wordt in het geheel niet gescoord. Het beeld is dus positief te noemen. Bewegwijzering krijgt dan ook de kwalificatie 'hoog' (tabel 1.5)

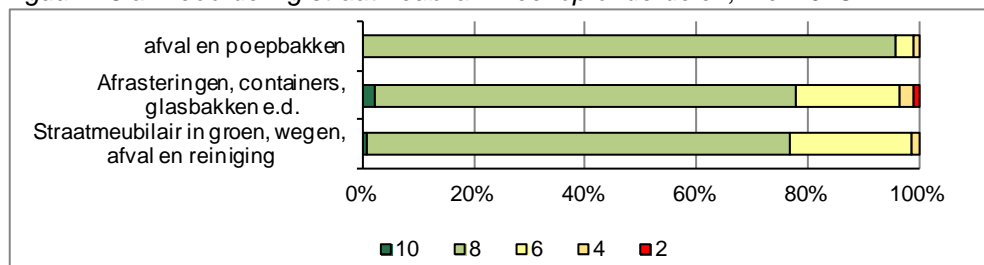
Tabel 1.5: Kwalificatie bewegwijzering: heel, mei en september 2013

Heel	Mei 2013	September 2013
Bewegwijzering	hoog	hoog

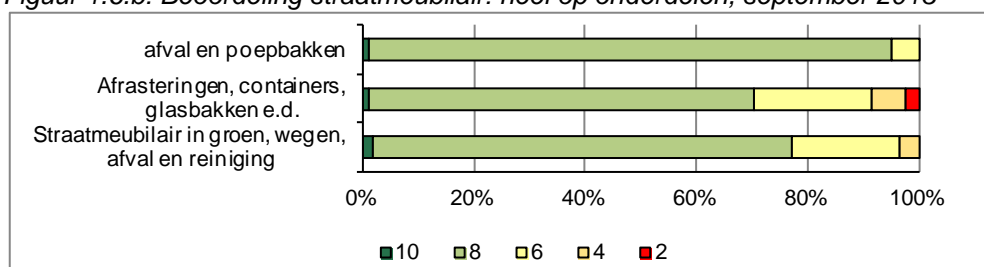
Ook de bewoners zijn positief over de bewegwijzering. Als we vragen naar de mate waarin de bewegwijzeringsborden scheef staan, geeft 75% aan dat dit (heel) weinig voorkomt en 6% dat dit (heel) veel voorkomt.

1.6 Straatmeubilair: heel

Figuur 1.6.a: Beoordeling straatmeubilair: heel op onderdelen, mei 2013

Figuur 1.6.b: Beoordeling straatmeubilair: heel op onderdelen, september 2013

Het beeld voor de afrasteringen en het straatmeubilair is positief. Minder dan 10% van de meetpunten scoort een 2 of 4 en meer dan 70% scoort een 8 of 10. Dit geldt zowel voor de schouw van mei als van september. De status van afval- en poepbakken is vooral erg positief beoordeeld. Verder valt op dat het onderdeel afrasteringen, containers en glasbakken e.d. bij de schouw van september iets slechter heeft gescoord dan bij de schouw in mei.

Tabel 1.6: Kwalificatie straatmeubilair: heel op onderdelen, mei en september 2013

Heel	Mei 2013	September 2013
Afval en poepbakken	hoog	hoog
Afrasteringen, containers, glasbakken e.d.	basis	basis
Straatmeubilair in groen, wegen, afval en reiniging	basis	basis

Uit tabel 1.6 blijkt dan ook dat twee onderdelen als 'basis' zijn gekwalificeerd en het onderdeel afval en poepbakken als 'hoog' is gekwalificeerd.

Uit de vergelijking met de bewonerspeiling blijkt dat bewoners deze onderdelen iets minder positief beoordelen. Gemiddeld geeft een kwart geeft aan dat het onderhoud van de afvalbakken (zeer) slecht is, afvalbakken (zeer) vaak vol zitten en dat er rommel naast of onder de bakken ligt. Volgens de schouw kwam dit geen enkele keer voor. Ook het onderhoud van de verzamelcontainers bestempelt 23% als (zeer) slecht. Tot slot is aan de bewoners hun mening gevraagd over het onderhoud van de banken en afzettingsspelen. Deze aspecten vallen onder het straatmeubilair. Ook hier zijn de bewoners minder positief. De helft noemt het onderhoud (zeer) goed en 15% (zeer) slecht.

